

Medzinárodný workshop mladých vedcov o horských chránených územiach

V Kongresovom centre SAV v Starej Lesnej sa v dňoch 16. – 19. mája 2007 uskutočnil medzinárodný workshop s názvom *Horské národné parky a biosférické rezervácie – trvalá udržateľnosť a manažment*. Išlo o ďalší z produktov plodnej spolupráce British Council Slovensko a Slovenskej akadémie vied. Workshop bol určený pre doktorandov a postdoktorandov z Veľkej Británie a Slovenska. Cieľom bolo vzájomne sa oboznámiť s výsledkami výskumov vzťahu človek – príroda v prostredí veľkoplošných horských chránených území v rôznych častiach sveta. Nemenej dôležitým motívom podujatia tohto druhu, ktoré majú spoločný názov INYS (*International Networking for Young Scientists* – Medzinárodné sieťovanie mladých vedeckých pracovníkov), je sprostredkovať vzájomné kontakty s perspektívou budúcej spolupráce, partnerstiev, či dokonca spoločných medzinárodných projektov. To sa na tomto podujatí podarilo nad očakávanie dobre. Spontánny ohlas u účastníkov bol výborný.

Prezentácie boli rozdelené do viacerých tematických blokov (Princípy udržateľného manažmentu národných parkov a biosférických rezervácií, Národné parky a biosférické rezervácie v horských oblastiach, Horské biosférické rezervácie ako špeciálne miesta pre udržateľný život, Budovanie sietí horských chránených území – globálne, regionálne a lokálne výhľady a potenciál), pričom na úvod každého z nich odznela prednáška popredného odborníka v danej ob-

lasti, o. i. riaditeľa Geografického ústavu, doc. Vladimíra Iru a Dr. Igora Lysenka z UNEP WCMC z Cambridge. Hovorilo sa o problémoch spojených s ochranou prírody v Anglicku, Škótsku, Walese, Severnom Írsku, Slovinsku, Pakistane, Švajčiarsku, na Madagaskare a, samozrejme, na Slovensku.

Odbornými garantmi a koordinátormi podujatia boli prof. Martin Price, riaditeľ Centra pre výskum pohorí z britského Perthu a prof. Mikuláš Huba z Geografického ústavu SAV. Na workshope sa zúčastnili tiež popredné osobnosti štátnej ochrany prírody zo Slovenska a zástupcovia mimovládnych

organizácií, ktoré pôsobia v oblasti zapájania verejnosti do riešenia problémov na území národných parkov. Súčasťou podujatia bola návšteva Astronomického ústavu SAV a dve terénne exkurzie do Tatie a podtatranských sídel.

Ako na záver podujatia zdôraznil prof. Price, horské oblasti vo všeobecnosti podliehajú v posledných rokoch zmenám (politickým, ekonomickým, environmentálnym) s ťažko predvídateľnými dôsledkami. Základným predmetom chránených území je ochrana, chránené územia však nemožno izolovať, a preto je potrebná komunikácia, participácia, budovanie partnerstiev, informácie, vedomosti, poznatky, a teda monitoring. Veľmi dôležitou potrebou ľudí žijúcich v chránených územiach je vidieť benefit z ochrany prírody. Viac informácií vrátane výstupov z workshopu <http://geography.sav.sk/mnpblINYS/>

Juraj Beták
Juraj Švajda

Slovníček skratiek programov, organizácií a inštitúcií

ALTER-Net (*Long-term Biodiversity, Ecosystem and Awareness Research Network*) – Medzinárodná sieť na dlhodobý výskum biodiverzity, ekosystémov a vedomia
BioPlatform – Európska platforma pre biodiverzitu
CBD (*UN Convention on Biological Diversity*) – Dohovor OSN o biologickej diverzite
CITES (*Convention on International Trade of Endangered Species of Wild Fauna and Flora*) – Dohovor o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín

DG (*Directorate General*) *Environment EC* – Generálne riaditeľstvo životného prostredia Európskej komisie
DIVERSITAS (*International Programme of Biodiversity Science*) – medzinárodný program vedy o biodiverzite
DPSIR (*Driving Forces – Pressure – State – Impact – Response*) – tzv. indikátorová správa: hnacie sily – tlak – stav životného prostredia – dôsledky – odozva
EBRA (*European Biodiversity Research Area*) – Európsky priestor pre výskum biodiverzity